

НОВІ СТРАЙКОВІ ПЕРЕГОВОРИ

НЮ ЙОРК. — Страйк обслуги великих будинків має стати предметом нових переговорів, на котрі вже обі сторони згодилися. Підготування до них поробив посажник Ля Гвардія. Юнія відразу згодилася на пропозицію, а власники поробили ріжні застереження.

Юнія загрозила, що на випадок, як власники не приймуть пропозиції посажника міста безумовно, юнія викличе на страйк іще додаткових робітників.

ЗАКОНОМ, ЧИ УГОДОЮ?

ВАШИНГТОН. — З одного боку власники залізничних підприємств, а з другого боку залізничних робітників спробувалися від уряду полагати законотадним способом їхніх непорозумін.

У своїй публичній відповіді президент Рузвелт радить власникам залізниць і юніям залізничних робітників полагати ці спори дорогою переговорів і угоди між собою.

У цьому спорі йде передовсім за зеднання залізничної служби годвно щодо вживання спільних залізничних станцій. Таке злучення станцій може потягнути за собою зменшення числа робітників і тому залізничні юнії цьому завзято противляться.

КАМПАНІЯ РІПУБЛІКАНЦІВ ПРОТИ РУЗВЕЛТА.

КОЛОРАДО СПРИНГЗ. — Герберт Гувер виголовив тут перед „молодечою републиканською лігою Колорада” промову, в котрій знову атакував політику „нового збуду”, заклякуючи своєю служачів до оборони розбуду, що, мовляючи, загрожує цю політикою, та рівень життя, що нібито нині обтяжене „моргеджом”.

Він говорив молодим републиканцям, що перед ними стоїть до вибору: або признати поневолюючі податки або відмовитися платити довги та піти на іфляцію.

ЯК В ЕВРОПІ КИПИТЬ...

ВАШИНГТОН. — Супроти того що в Європі настала напружена ситуація наслідком відкликання Німеччиною угоди в Льокарно, американський уряд постановив подвоїти свої заходи, щоб довести до міжнародної конференції американських держав цього літа.

Супроти цього, що досі на пропозицію в справі цієї конференції ще не відповіла тільки република Парагвай, американський уряд рішився скликати таку конференцію, навіть якби Парагвай узагалі такої відповіді не дав.

НЕБЕЗПЕКА ВЕСНЯНИХ ВИЛИВІВ.

ГАРИСБУРГ (Па.). — Піднесені весняні води ріки Сускегени понесли велику масу сильно збитого льоду і знищили між Роквилем та Дофіном десять хат і знищили понад сорок.

Крига перла з такою силою, що деякі доми виривала з землі з фундаментами. Ріка нанесла на один гостинець стільки льоду, що робітники вспіді потім прорубати тільки дорогу для авт, які їхали нею між двома стінами льоду.

РАДЯТЬ ЛІЗИ НАЦІЇ ЗРЕФОРМУВАТИСЯ.

ПОКІПСІ (Ню Йорк). — Понад 200 студентів з ріжних колегій вели тут у місцевій „Васар Коледж” два дні зразкову „Лігу Націй”, себто публичні наради над політичними справами, при чому наради велися на основі правил, принятих Лігою Націй у Женеві.

Наради закінчено ухваленням резолюції в котрій пропонується Лізі Націй певні реформи; між іншим радиться, щоб Ліга признала всім державам рівні права до торгівлі в обнятих мандатами краях.

ПРОБУВАЛИ ПЕРЕКОНАТИСЯ ПРАКТИЧНО.

ГЕМПСТЕД (Лонг Айленд). — Родина проповідника Виліама Алдерсона постановила поспробувати жити в таких грошеві, які дістає пересічна родина незаробітних на допомогу.

Пробу почала ця родина з початком великого посту. Видає вона на тиждень усього 8 доларів і 20 центів.

Члени родини кажуть уже тепер, що вони чуються трохи голодні. Родина Алдерсона зложена з батька, матери й трох дітей. Думують держатися цього видатку цілий ліст.

СВАРЯТЬСЯ ЗА АМЕРИКАНСЬКУ КОНСТИТУЦІЮ.

САН ПЕДРО (Каліфорнія). — Д-р Ботлер, президент Колумбійського університету, запротестував публично проти виступів перебуваючого тепер тут англійського письменника Джорджа Бернарда Шо проти американської конституції. Він заявив, що думки письменника про політичні справи такі смішні, що не варто навіть про них говорити.

На це Бернард Шо сказав: „Я припускаю, що якби д-р Ботлер мав автомобіль 30 літ тому і цей іще їздив би, то він певно не мняв його за новий”. Такаса мається справа з вашою конституцією.

Бернард Шо робив тут натяки на те, що президент Ботлер заявився проти всякої зміни американської конституції.

ПОВІДОМЛЕННЯ В СПРАВІ ВІНАГОРОД ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

Отсим подаємо, до відома всіх відділових урядників та членів У. Н. Союзу, що згідно з ухвалою річного засідання головного уряду У. Н. Союзу з лютого 1936 р., У. Н. Союз виплачуватиме за приєднання нових членів на протязі 1936 року такі самі нагороди, які виплачувано в 1935 році, а саме: \$3 від члена, що обзепече себе на \$500; \$4 від члена, що обзепече себе на \$1000; \$1 від дитини, яка вступає до класи I, або до класи II, або до класи III Молодечого Департаменту.

Також ухвалено залишити для предсідників і касієрів відділів тісамі нагороди, що були минулого року, а саме по 25 центів від кожного нового члена, що буде приєднаний до відділу на протязі 1936 року.

Виплата нагород відбуватиметься в таких місяцях:

У червні 1936 року будуть виплачені нагороди за тих усіх нових членів, що будуть приєднані до організації на протязі січня, лютого й березня 1936 р.

У вересні 1936 р. будуть виплачені нагороди за тих членів, що будуть приєднані до організації на протязі квітня, травня і червня 1936 р.

У грудні 1936 р. будуть виплачені нагороди за тих членів, що будуть приєднані до організації на протязі липня, серпня і вересня 1936 р.

У березні 1937 р. будуть виплачені нагороди за тих усіх членів, що будуть приєднані до організації на протязі жовтня, листопада і грудня 1936 р.

Предсідникам і касієрам нагороди будуть виплачені по замкненні руху членів за цілий рік.

Щоб уможливити головній канцелярії виплату кожної нагороди у відповідному часі та відповідній особі, то на протязі цього року таксамо треба буде присилати з кожною новою членською апликацією окрему карточку в справі винагороди.

НАДЗВИЧАЙНІ НАГОРОДИ.

У відозві, проголошеній у „Свободі” з дня 7 березня 1936 р., головний уряд У. Н. Союзу звернувся з просьбою та домаганням до всіх відділових урядників та членів, щоб вони на протязі 1936 року повели спеціальну кампанію за приєднання дітей в члени Молодечого Департаменту.

Отже щоби посилити ту кампанію, а з другої сторони, щоб відповідно винагородити тих ревних Союзовців, які возмуть активну участь у тій кампанії та приєднують більше число дітей до організації, головний ексекютивний комітет У. Н. Союзу на своїх зборах з 6 березня 1936 р. рішив призначити такі надзвичайні нагороди:

За приєднання 100 дітей і більше	— \$75.00
„ „ 75 „ „	— \$50.00
„ „ 50 „ „	— \$35.00
„ „ 25 „ „	— \$20.00
„ „ 15 „ „	— \$10.00

Оті надзвичайні нагороди будуть виплачені зовсім окремо та додатково до звичайної нагороди, яка, як тут уже повиде було зазначено, вносить \$1 від дитини.

До надзвичайних нагород буде управнений кожний урядник і член Союзу, що zorganizує на протязі 1936 року виражене число дітей, без ріжниць, чи ті діти будуть приєднані до класи I, II, чи III Молодечого Департаменту.

Надзвичайні нагороди будуть виплачені по замкненні руху членів за 1936 рік.

Д. Галичян, гол. рек. секретар.

НІМЕЧЧИНА ЗАВДАЛА ВЕРСАЙСЬКОМУ ДОГОВОРОВІ ОСТАТОЧНИЙ УДАР

БЕРЛІН. — Суботнішня промова Адольфа Гітлера, виголошена в німецьким парламенті в справі видання зарядження зайняти німецькими військами надренську демілітаризаційну смугу становить початок нової епохи в Європі. Його промова означала уневажнення локарнеського договору, заключеного з Францією і Бельгією в справі ненападу, а гарантованого Англією й Італією. Гітлер заявив, що цей договір перестав існувати з хвилиною, коли Франція заключила військовий договір з Советами. Та ця заява ще биває другий договір. Цей, на якому оперто локарнеську умову. А шим договором є славний версайський мир, якому треба завданувати весь повоєний закат в Європі і який між іншим вирішив, що між Францією і Німеччиною має бути на німецькій землі над Реном смуга широка 50 кілометрів, у якій не має бути німецького міста. В цій смузі знаходяться такі німецькі міста як Діссельдорф, Кольонія, Кобленц, Франкфурт над Меном, Монгайм. Ця смуга як демілітаризаційна вже не існує. Вона тепер занята німецькими військами, які тимчасово в згадані міста в суботу, точно в тім часі, коли Гітлер виголошував у парламенті свою двогодинну промову, і коли населення Надренії витало це військо з надзвичайним ентузіазмом.

У тім випадку вверсі нарід по сторні Гітлера.

Немає двох слів щодо цього, що отсе зарядження Гітлера стрінулося зі згодою всього німецького народу. Ним знято останнє тавро сорому, яке залишилося на німецьким народі як наслідок програми світової війни. Бо німці відчували це дуже болючо, що їм не дозволено розпоряджатися своєю землею так, як їм подобається.

Віддав справу під рішення народу.

Щоб виявити перед світом, що зарядження Гітлера є висловом бажання всього німецького народу, Гітлер розвязав парламент і розписав нові вибори, підчас яких матиме німецький нарід змогу висказати свою думку про свій уряд. Таке виходить із заяви Гітлера.

Пропонує новий спосіб замирення.

Гітлер заповів, що, зриваючи з версайським і локарнеським договором, він не бажає заколоту ні війни в Європі. Навпаки, він предкладає новий договір на час 25 років, яким годиться забезпечити Франції спокій, і то разом з Англією й Італією, як теж вступити наново до Ліги Націй, якщо ця інституція зірве вже раз з версайським договором, який не існує.

ФРАНЦІЯ ВЗИВАЄ ЛІГУ ПОМОЧІ І ВИСИЛАЄ ВІЙСЬКА В НАДРЕННІ.

ПАРИЖ. — Французський уряд радив над тим, що йому робити супроти поступку Гітлера. В першу чергу він проголосив прокламацію, в якій ствердив, що Німеччина нарушила договори, які були гарантією миру в Європі. Далі ствердив, що не буде переговорювати з Німеччиною „під загрозою”, себто так товго, доки стоять „під боком”, себто над самим Реном, німецькі війська й гармати. Премієр Саро назвав німецький поступок „брутальним”. Заявив, що супроти такого поступку всякі договори тратять усяку вартість і людскість вертається до „закону джунглів”.

Разом з тим взято під увагу, що Гітлер заповів, що Німеччина готова вже до збройного опору, себто до війни, якщо її хотіли змусити вийти з Надренії. Тому вислано вправді 50,000 свіжого війська на німецько-французьку границю, але заразом проголошено, що в справі нового конфлікту в Європі відбудуться цієї п'ятниці спеціальні наради Ради Ліги Націй, на які запрошено теж Німеччину.

ІТАЛІЯ КОРИСТАЄ З ЗАМІШАННЯ.

ПАРИЖ. — Є відомо, що Мусоліні заявив Франції, що Італія стане тепер по її сторони, якщо вона зліквідує санкції, звернені проти неї через війну з Етіопією. І є таке переконання, що прийшов кінець тим санкціям, та що позиція Мусоліні тепер значно скріпилася. В Англії теж так думають.

АНГЛІЯ ЗАДЕРЖУЄ РІВНОВАГУ.

ЛОНДОН. — В першу чергу британський уряд теж запротестував проти вмаршу німецьких військ у Надренію і проти зломання локарнеського договору Німеччиною. Але заразом є він і проти таких мір проти Німеччини, які могли б довести до війни. Англійська преса подає тесаме що й деяка французька, а саме те, що це було загально відомо, що Німеччина скоріше ни пізніше ввійде в Надренію і що було б розумніше, якщо це було сталося на стадії пропозиції самої Франції, ніж те мало статися в теперішній спосіб. Англія думає, що мирова пропозиція Гітлера дає змогу упорядкувати відносини в Європі на новий лад і що цю пропозицію треба взяти під увагу.

УТЕЧА ВІЗНІВ З ТЮРМИ.

У битві між двома в'язнями, що втікали зі стейтської в'язниці Савт Дакокти, та громадянином, доганяючим тюремних урядників, згинув три особи, а четверта була смертельно ранена. Начальник тюрем Юджин Рілі дістав постріл у плече й груди й помер у шпиталі. Один чоловік, що припадково опав на стрілянину, теж помер від ран, які дістав підчас стрілянини. Один з утікачів згинув на місці. Один депутат шерифа має небезпечний постріл; лікарі зробили йому операцію, але не мають надії вдержати його при житті. Другого утікача ліжили.

СОВЕТИ ВІДГРОЖУЮТЬСЯ.

Советська преса перелопачує погрозами, зверненими проти Німеччини. Кажеться, що советська армія готова до війни і вже хвилі, коли Гітлер зачлється з Советами”.

ЖИД МУЖЕМ 20 ЖІНОК.

Виленьська поліція дістала скарги від 20 жінок, що жид Адольф Ков оженився з ними й околиці прихилили на фарму Еседа, щоби подивитися на сі. Поліція розіслала за Ковом стежні листи.

ОШУКАНЦІ ПЕРЕД СУДОМ.

У Самборі розпочався процес проти адвоката з Дрогобича, д-ра Германа Кавфмана, якому закинено, що підписував чужими назвищами декілька фальшивих документів, перекупляв урядовців і т. п. Разом допустився ріжних ошуканств і зловживань на кількості тисяч зл. Разом з Кавфманом засіли на лаві обвинувачених бувший урядовель дрогобичського відділу Банку Краєвого Господарства, д-р Шелінський, бувший прокурент того банку Юркевич і бувший скарбовий урядовець Бодзюх під закидом, що улекшували Кавфманові зловживання, а впрешті спільник годовного обвинуваченого, Адольф Парізер.

ТЕЛЯ З ДВОМА ГОЛОВАМИ.

Недалеко містечка Мироп, Ахта, на фармі Й. Еседа вродилося двоголове теля, яке жило кілька годни. Сама корова перелудилася своєї дитини, а фармер був теж немалод злизований таким двооглядом. Багато людей з містечка й околиці прихилили на фарму Еседа, щоби подивитися на небувалу дотвору. Фармер казав цього вирока випхати.

ЕМИГРАЦІЯ З ПОЛЬЩІ ДО ПАЛЕСТИНИ.

В 1934 р. виїхало з Польщі до Палестини 13,567 осіб, а в 1935 аж 25,092, себто еміграція жидів з Польщі до Палестини зросла в минулім році подвійно.

РІЗАНІНА В ЦЕРКВІ.

Підчас богослуження в церкві дальматинського села Шіян біля Сплатато прийшло до сварки, а потім до бійки між селянами двох громад. Селянин Юрес улав біля вівтаря трулом, порізаний ножами. Бійка перенеслася перед церкву і була така завзята, що коло пятьдесят людей вийшло з тяжкими або легкими ранами. Священик припинив богослуження, щоби закликати жандармерію, яка арештувала кількадесят осіб. Церкву оцечатано.

БАГАТСТВО НАШОЇ ЗЕМЛІ.

В Липю, пов. Турка, довертілася фірма Польським значних джерел нафтової ропи, що дають три вагони денно. Відкрито їх у глибині 94 метрів. Липе лежить 24 км. на південь від Устрик.

"SVOBODA" (LIBERTY)
 FOUNDED 1893
 Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
 at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Edited by Editorial Committee.
 Registered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
 on March 30, 1914 under the act of March 3, 1879.
 Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
 За оголошення редакція не відповідає.
 Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗАМІТНИЙ СТРАЙК

Страйк обслуги високих будинків у Нью Йорку дістає багато розголосу в місцевій і позаміській пресі. Ця маса „поблисоти”, яку дістає страйк, могла би виглядати на вислід того, що багато газетарів є приватно діткнені новими умовами, викликаними страйком, але коли ця „поблисоти” йде день за днем, не зменшаючись, а збільшаючись, то це знак, що за цими вістками криються важні публічні справи.

Страйк обслуги високих домів є без сумніву власне нагодою, що розкриває багато болючих питань. На першому місці є, очевидно, справа умов праці величезної маси робітників, що обслуговують ці домів. Є багато людей, які самі бунтувались би, якби хтось казав їм працювати за таку низьку заплату; але як робітники виступили з домаганням підвищення заплати, вони відвертаються від справи й кажуть, що в них є важніші справи, як добробут інших людей. Отже варт застанови, чи справді воно так є: чи справді доля великої групи робітників не має впливу на людей з інших груп, що не мають нічого з нею спільного?

Страйк, як звичайно, накидає на робітників багато клопотів. Перед нею одним з них стає питання: чи варто терпіти всякі ті невгоди для боротьби за кращі умовини праці? Чи не краще було би лишити все для особистого зусилля, себто старатися добитися кращих умов, попросивши боса з шапкою в руці?

Страйк робить різні неогоди людям, що живуть у високих домах. Люди, що живуть на високих поверхах, не мають обслуги на „елевейторах”. Деколи власники домів наймають „скебів” удержувати „елевейтори” в руху. Один професор учительської семінарії при Колумбійськм університеті, почувши, що заряд дому, де він живе, наняв страйколомів, щоб він не потребував ходити по сходах пішки, заявив, що поки страйк не буде поладжений, він буде ходити. Чи мав він слухати, чи може за те, що він заняв таке становище, його варто назвати дурнем з мокрою головою?

Власники високих домів посилюють оголошення за робітниками, себто „скебами”, до всіх університетів, себто кличуть студентів на „скебів”. Отже маємо питання: чи студент, що потребує грошей на студії, оправданий „скебувати”? Правда, він цим помагає побити робітників, але чи його має це обходити? Чи він коли буде „дженитором”?

Власники домів завзялися зломати страйкуючих робітників і наймають бандитів з різних страйколомних бюр, плятяти по 8 доларів скебові на день тоді, як вони відмовляють страйкуючим робітникам підвищити заплати на 8 доларів на місяць. Видно, що власники стоять на становищі, що заряд їх домів це їхня особиста справа, до якої тільки вони мають право, до якої робітникам засі.

Такі й подібні питання ставить перед нами страйк. Чи це наша справа займатися ними, чи може нам треба сказати: „Наша хата зкраю, я ся в це не мішаю!”

БОРОТЬБА ЗА НАЗВУ НАРОДУ

Закарпатські українці в обороні свого права.

„Народовецьке Учительське Товариство” в Ужгороді ухвалило на загальних зборах дня 2. липня 1932 р. зміну статуту, а саме змінило свою назву на „Товариство Українського Учителства” й ввело як мову урядовання — українську, замість руської. Але чехословацьке міністерство внутрішніх справ не затвердило цієї зміни статуту, й відкинуло його. Своє відмовне рішення з дня 16. січня 1933 р. умотивувало воно тим, що назва „Український” є в Чехословаччині протиправна. Бо означення мови й народності як „Української” є неправильне (!) й суперечить правовим приписам, що відповідно до них мова й народність домашнього (автхтонного) населення Підкарпатської Русі означається як руска (малоруська, русинська). Крім того в назві „український” слід добачувати також протидержавні цілі з огляду на відомі змагання до витворення соборного українського звязку.

Проти цього рішення внесло „Народовецьке Учительське Товариство” зажалення до Найвищого Адміністраційного Суду в Празі, де 15. лютого ц. р. відбулася розправа перед п'ятичленним сенатом під головуванням през. Егліха. „Народовецьке Учительське Товариство” заступав д-р Володимир Комаринський, адвокат в Мукачеві. На розправі був прийнят між іншими закарпатський посол до празького парламенту й одночасно голова „Учительської Громади” Юлій Ревай, відпоруник закарпатського студентства Ст. Росоха й кореспондент „Нового Часу”, як одинокий представник краєвої преси.

Розправа почалася по 12-тій годі вполудне. Предсідник сенату зсував справу кількома словами. А потім забрав голос адвокат д-р В. Комаринський і виголосив дуже змістовну промову. В ній збивав рішення міністерства льогічними, переконливими й особливо з правного боку сильними аргументами.

Хто нарушує закон?

Д-р В. Комаринський вказав передусім, що міністерське рішення є незаконне. Міністерство стоїть на становищі, що населення Підкарпатської Русі можна називати руським, русинським, малоруським і т. д., тільки не українським. Таким чином саме міністерство нарушує закон. Бо не йде тут про якусь вирішувальну назву населення, а про те, що чехословацькі громадяни української народності відчужили потребу заснувати учительське товариство, що й зробили. А тому, що їх матерія (рідна) мова є українська, ухвалили, що вона має бути мовою урядовання в їхнім товаристві.

Чи українці є рівноправні громадяни в Ч. С. Р.?

Конституція Чехословаччини говорить в § 128-мім, що всі чехословацькі громадяни є рівноправні перед законом, усі користуються рівними громадянськими й політичними правами без огляду на їх расу, мову або віру. В конституції нема ніякої постанови, згідно з якою ці права не належать чехословацьким громадянам української народності, чи належать їм лише в обмеженій формі. Тому треба ствердити, що чехословацькі громадяни української народності мають ті самі права, що й всі інші громадяни ЧСР.

Однак ця рівноправність була нарушена міністерським рішенням про заборону назви „український”, що тимсамим робить незаконним те рішення. Бо конституція забезпечує кожному чехословацькому громадянину права признаватися до якоїсь йому завідомої національності, тобто й до української.

В чехословацькій конституції признає 113 § усім громадянам право організувати товариства, а 128 § каже, що громадяни чехословацької держави можуть довільно вживати в межах загальних законів якоїнебудь мови в приватнім і публічнім житті. А проте рішення міністерства відбирає це право українцям, хоч вони є теж повноправними чехословацькими громадянами.

Параграфова софістика.

Можнаб закинути, що не дозволяючи означувати урядовою мовою товариства „українською”, тим ще не забороня-

ється українцям організувати собі товариства. Але цей закид має тільки софістичне значіння. В практиці моголиб українські громадяни здійснювати право на власні організації хіба в той спосіб, що мусілиб уживати якоїсь іншої, а не української мови, як урядової мови свого товариства... А це означає скасування їх громадянської рівноправности. Бо коли можуть громадяни чехи (словаци) мати свої товариства з чеською (словацькою) мовою, німці з німецькою, ба, нарешті й цигани — з циганською, то це саме право належить напевно також громадянам української народности.

Правні й „протиправні” народи..

Міністерське рішення каже, що вживати назви „український” протиправно. Мусимо підкреслити, що чехословацька конституція не знає якоїсь „протиправної народности”. Нема в ЧСР закону, що вичисляє би, які народности є правні й мають змогу вживати своєї мови в житті товариства, а які є протиправні народности й позбавлені цього права. Навпаки, на основі конституції всі народности є правні, отже й українська народність в ЧСР є правна.

Жидам і циганам вільно.

Також нестійним є умотивування, мовляв — в Генеральнім Статуті для Підкарпатської Русі і в регулямінах чехословацького парламенту не вживається назви „український”. Поперше, нема законної постанови про те, що існують лише ті народности і в згаданих регулямінах. Подруге й практика, що правильно кермується конституційною рівноправністю всіх народів, дозволяє на товариства також з такою мовою, що про неї нема згадки в тих правних нормах. Ось переді мною — каже д-р В. Комаринський — лежить затверджений владой статут „Гебрейського шкільного товариства для Підкарпатської Русі”; мовою цього товариства є мова гебрейська. Також є затверджений статут руханкового тов. „Маккабі”, що має гебрейську мову урядовання. Існують на Підкарпатській Русі циганські товариства з циганською мовою, хоч теж про цю мову нема ніде в чехословацьких правних нормах ніякої згадки.

Факти, що також суперечать міністерському рішенню.

Очевидно, що це міністерське рішення нарушує закон, бо вже існують на Підкарпатській Русі товариства з українською мовою урядовання, що мають владу затвердження статуту, як наприклад хор „Бандурист” в Ужгороді. В Чехословаччині, зокрема на Підкарпатській Русі виходить ціла низка українських часописів, один навіть з назвою „Українське Слово”, а урядом не прийшла до голови думка покликати з цього приводу на Генеральний Статут, що в ньому не згадується про українство.

Врешті самі державні чехословацькі органи часто вживають назви „український”. Міністерство освіти в однім своїм розпорядку з 20. 12. 1919 р. говорить між іншим: „...щоб громадяни Карпатської Русі не затратили свідомости, що як українці є членами” і т. д. В усіх статистиках є рубрика для української народности. Підчас перепису населення голосилися на Підкарпатській Русі до української народности.

Зайвий страх перед назвою „український”.

Безосновним є мотив міністерства, що в означенні „український” слід добачувати також цілі протидержавні з огляду на відомі змагання до витворення соборного українського звязку. Цеж нелогічно й означає воно попросту гноблення культурного життя певної частин громадян чехословацької республіки, що належить до української народности. Відбирається їм права організувати товариства, побоюючись, що культурний розвиток цього народу міг би збудити відосередні забаганки. Це побоювання зовсім неумотивоване й проти таких забаганок має чехословацьке законодавство й влада інші середній” як гноблення життя товариства.

Чейже є в Чехословаччині товариства німецькі, малярські й польські, хоч Чехословаччина сусідє з німецькою, малярською й польською державою і хоч можна побоюватися, що будуть змагання серед чехословацьких громадян німецької народности прилучитися до Німеччини, серед малярів до Мадярщини, а серед поляків до Польщі. Проте чехосло-

вацькі власти не зробили превентивних заходів супроти товариств з урядовою мовою німецькою, або малярською, щоб ось-так придушити „відомі змагання”.

Колиб загально вважалося за правильний повний мотив міністерства, то право організуватися в товариства малиб в ЧСР, крім чехів і словаків, тільки мабуть жиди й цигани, бо лише серед них можна виключити „відомі змагання до витворення соборного звязку”.

З цього ясно, що міністерське рішення, наперекір чехословацькій конституції і наперекір забезпеченій нею рівноправности для всіх чехословацьких громадян, уважає за протидержавне вживання української мови, як урядової мови в товаристві, отже в практиці відбирає чехословацьким громадянам української народности право організуватися, що можуть робити чехословацькі громадяни інших народностей. Така практика високого уряду нівечить також консолідацію праці, бо викликає недовіра до законів, почуття гнету й менше-вартости та нарушує найвищий закон — конституцію. Тому необхідно прихилитися до цього зажалення, як повні умотивованого й скасувати рішення міністерства внутрішніх справ, як протизаконне!

Відкладається!..

По промові д-ра В. Комаринського відійшов сенат Найвищого Адміністраційного Суду на нараду, що тривала цілу годину. По цій, будь-що-будь, досить довгій нараді здавалося, що остаточно западе позитивне вирішення цієї, аж занато дразливої справи, бо ніяк не лице, щоб в демократичній республіці відбиралося одному з її народів його природне право — право на свою назву. Але коли по одногодньому очікуванні вернувся Сенат до сали розправ, заявив предсідник, що „проголошення присуду відкладається до 30. квітня ц. р. („Новий Час”).

Л. М-ський.

Знайомий.

— Десь я вас, пане, бачив?
 — Можливо.
 — Ага, вже знаю. Чи не в відділі для збуту худоби?..

УЛАС САМЧУК
ГОРИ ГОВОРЯТЬ
 Роман у 2-ох частинах.
 Частина перша.
 Передрук забороняється! — Авторські права застережені.

Квартирував Павло в знайомих і жив добре. Війна мало дошкулювала йому. Добре їв, випивав. Коли зненацька наперли на Ворохту москалі, Павло сидів у себе на квартирі і чекав на курча, яке підмажувала йому господиня. Кінь його стояв осідланий під повіткою й в сіно. Павло мав їхати до Ясіня. Зо всіх боків чути стрілянину, але це продовжується від самого раня й ніхто не звертав на це уваги. Великий відділ москалів з двох боків натиснув на Ворохту й австрійська артилерія почала крити по них з гармат.

І раптом вбігає сусідчин хлопець і кричить: — Москалі! Павло як сидів, зривається й прожогом з хати. Хата на ґруннику, перед нею повітка, а з обох боків по оборогові. Павло вибіг за оборіг і глянув в долину. Дорогою в сторону Ясіня вростило, на військових возах, відіжджає якась австрійська частина. З другого боку, в кількометровому від відіжджає якась австрійська частина. З другого боку, в кількометровому від відіжджає якась австрійська частина. З другого боку, в кількометровому від відіжджає якась австрійська частина.

Кінь стрибає через усе, що падається на дорозі. Починає темніти. Ще осилити один ґруник і він на Бубньому. А там вже легко й до Ясіня. Кінь увесь у миль. Скоро стріли ратакають зо всіх ґрунів. Московські гарматні стрільня пролітають над вершинок і тріскають десь на Бубньому. Здовж границі в пригтовлених ще від минулого року окопах засіли австрійці. Росіяни атакують їх позиції, але безуспішно.

Павло пересік лінію окопів, вихав до Стебницького звору і вже свобідніше почвавав просто до Ясіня. Тут страшний рух і тіснота. У кілька валок безупинно тянуть у сторону Кевелева. Навантажені до останньої можливости самоходи, не встані пробити собі дорогу і мусять поволі повзти разом з підвоком. На двірчак Зімір, Лазєщина, Ясіня, багато паротягів, порожніх і повних вантажних і особових вагонів. По ґрунках, лісах і полонинах, серед темноти й холоду, розсіпано безліч зворохобленого люду. Мирне населення Стебного, Чорної Тиси й Релегова під обстрілом.

Павло як найшвидше розпитується де є штаб. Виявляється, що лишається тут і займає будівлі лісової управи. Штаб дивізії відтягнувся до Квасів. Туди відіхало також багато таборів і деякі кінні частини.

Перше, про що турбувався Павло — Марійка. Що вона тепер робить сама з дитиною. Ще чого доброго захоче тікати, а куди піде серед ночі та холоду. Зовсім нікуди тікати. Раз штаб залишається, значить є надія, що далі не відступлять.

І Павло не дрімає. Швидким орлом злітає на коня, вганяє в здухвинні остроги й просто в брід через Тису, не тримаючись дороги, мчить на гору до Марійки.

Застав її ще дома. Розпіялася над дитиною, звязувала в клунок якісь речі та старанно виплакувала. Павло був для неї янголом, післанним з неба. Лишила клунок, кинулася до нього й заголосила ще сильніше.

— Не ревни. Досить ревни. Розкидай до біса драгтя та вари вечерю. Москаля затримай... Ну, а що робить наш палець? Верещить? Ну, гардазд. Вари, що там маєш, бо я голодний, як чорт. Вари, а я ще заїду до своїх. У них там мабуть також непереливки. А після вернуся знов.

Обняв Марійку, вліпив їй твердий вояцький поцілунок, вийшов, махнув на коня і копита карого зачвалили в розквашеній дощамі землі.

Люди вже три дні не дістали теплої страви й навіть не бачили своєї кухні. Підкормлювалися хто чим міг. Безустанні дощі, холод, драпання з гори на гору. Вояки виснажилися до останнього. Сам ройовий, стративши половину людей, ледви тримається на ногах! До всього був легко ранений в палець.

Досягнувши Григоріївки й користаючись панікою та темнотою ночі, порішив махнути додому. Тут же до чорта, всього подати рукою, а дома більше року не був. Мокрий, ранений, вимордуваний, порішив забігти хоч на годину попоїсти та переодягнутися.

Але чи донесуть ноги? Вони зовсім відмовляються служити, а до Ясіня кількометрів п'ятнадцять ходи. Три добрих годин. Одначе було не було. Жінка, тепло, страва. Йде! Він знає добре дорогу. Ніч для нього не страшна.

Відпустки нема в кого брати. Закинув на плечі торбу, кріс і гайда. Ноги гнуться від перевтоми. Тіло, ніби поломає. Одначе напружив усі зусилля, розім'яв кості й пошав.

В долину не йшов, а летів. Каміння, повалені стовбури. Прийшлося пару разів заорати носом. Розбитий палець чинимий, повязка на ньому злетіла й загубилася, він замотав його якоюсь, знайденою в кишені, брудною ганчіркою. Коли вибіг на шлях, на ца-

пався трапився тягарник. Підчипився ззаду й за двацять хвилин був в Ясіню. Ох, село, рідне село. Так вже давно тебе не бачив! Але тепер нічого тут не побачиш. Темнота, повно вояків. На вулиці Содома й Гомора. Гейсаті мешканці неймовірно галасують і, забравши своє майно на підводи, відіжджають.

Але Гриць не має часу до цього придивлятися. Йому ще дістатися на один ґруник і він дома, коло жінки, в теплі. Переходить міст, перед ним стежка догори. Ох, і крута вона клята сьогодні. Ну витримайте це, ніженьки! Ще хвилинку сили, ще одну! Далі, вперед. Не можна далі. Стає, відсапує. Ще мент, ще хвилинку, ще одну зусилля.

Ось він уже бачить рідну хатину. Бачить у її вікні світло. Марійка не спить. Хібаж можна такої ночі спати? Десь видно метушаться бідна. Оп як світло мигає.

І ось він на рідному подвір'ю. Став, віддихнув, зняв шапку. Ноги тремтять, підгинаються, очі заливає піт. Йде до хати. Але, що то за кінь стоїть коло повітки? Підходить. Величезний, осідланий, військовий конисько. Не добра думка мигнула в нього. Замиць до дверей, підійшов до вікна, приложив бідацько мокро чоло до тахлі й дивиться. Дивиться й чує як починає буритися кров. Обтирає до-

лонею чоло, очі, а долоня в крові й бруді.

Так. Він не помилився. Він виразно бачив його, свого ворога. Це він там дужий, здоровий. Лють страшна прокинулася, так би розбив все навкруги. За плечима в нього кріс, але він не встані зняти його. Нарешті Гриць бачить, як Павло обняв Марійку, поцілував і виходить. А вона нічого. Вона ще видно радіє. Гриць причаївся за рогом хати. Ось Павло вийшов, сів на коня. Кінь видно втомлений, тяжко затулав копитами й зник у темноті.

Марійка весело вернулася до хати й зараз до дитини. Воно спить. Хай спить. Дяка Богові й усім святам, що не треба нікуди тікати. Згадала, що треба варити. Отжеж він скоро вернеться. Обернувся до порога й остовпів.

На порозі в орамленню дверей стоїть обідрана, окрівалена постать. Вона пізнала її різко викрикнула. Обличчя Марійки зблідло, очі збільшилися.

А Гриць як стояв на порозі так і не пішов далі. Поволі сів у відчинених навістєжін дверях, поставив перед собою кріс і дико дивиться на Маріку. Зазираючи в вікно, він не бачив коліски з дитиною. Але тепер побачив. Спочатку зовсім остовпів і колиб Марійка не так перелякалася, моглаб спокійно взяти дитину й вийти з нею геть. (Д. 6.)

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗА

ЩО ВІДБУЛАСЯ В ДНЯХ 10, 11, 12, 13, 14 І 15 ЛЮТОГО 1936 РОКУ.

Рух членів за 1935 рік.

З початком січня 1935 року було в У. Н. Союзі всіх повнолітніх членів	20,974
В 1935 році прийнято нових	1,562
прийнято наново	1,451
прийнято з переступ. листами	355
прийнято з інших клас	73
перенесено зі старого до нового роду забезпечення	3,077
Разом	27,492
В 1935 році суспендовано	2,728
відійшли з переступ. листами	362
відійшли до інших клас	72
відійшли зі старого до нового роду забезпечення	3,077
відійшли зі зворотом в готівці	46
відійшли з виплаченим обезп.	8
відійшли на безплатне продовження	50
померли	166
Разом	6,509
Отже з кінцем 1935 року осталося в У. Н. Союзі повнолітніх членів	20,983

Молодечий Департамент.

З початком січня 1935 року було в У. Н. Союзі всіх дітей	9,273
В 1935 році прийнято нових	599
прийнято наново	462
прийнято з переступ. листами	170
прийнято з інших клас	28
Разом	10,532
В 1935 році суспендовано	993
відійшли з переступ. листами	175
відійшли до інших клас	28
відійшли до повноліт. членів	686
відійшли на безплатне продовження	28
відійшли з виплаченим обезпечення	1
померли	13
Разом	1,924
Отже з кінцем 1935 року осталося в У. Н. Союзі всіх дітей	8,608

З цього числа було забезпечених:

В класі I. Молод. Департаменту	6,914
В класі II. Молод. Департаменту	1,694
Повнолітні члени були забезпечені в таких класах:	
З кінцем 1935 року було членів у старім роді забезпечення	571
В забезпечені, платнім за життя, з вкладками на протязі 20 років	566
В забезпечені, платнім по смерті, з вкладками до 70 року життя	617
В забезпечені, платнім по смерті з вкладками на протязі 20 років	1,002
В новім забезпеченні на ціле життя для нових членів	2,586
В новім забезпеченні на ціле життя для старих членів	15,641
Разом	20,983

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДО БУВШИХ УЧЕНИЦЬ РІДНОЇ ШКОЛИ ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ ПРИ ВУЛ. МОХНАЦЬКОГО 12.

Сподіюся, що всім відомо про те, що школа ім. Шевченка у Львові обходила 35-літній ювілей свого існування при участі великого числа бувших її учениць. При тій нагоді зібрано дещо гроша, за котрий рішили купити в горах хатину з двох-трьох кімнат на літнице для учительства тієї школи, що тепер дуже лихо платне, а то і довший час не одержує платні. До цього учительського збору належить і дуже заслужена серед українського громадянства Константина Малицька. Зібрана сума така мінімальна (700 зл.), що за неї ще нічого не можна набити і конечно треба її доповнити. Недавно комітет школи звернувся до мене з запитом, щоб в Америці і Канаді організувати бувших її учениць, а то і всіх, кому лежить на серці добро Рідної Школи, та прийти з допомогою. Цю дорогою, в імені школи, звертаюся до українського загалу в Америці і Канаді за проханням скласти жертви на повищу цілі і слати їх на адресу: Школа ім. Шевченка у Львові, вул. Мохнацького 12, також через Обеднання, або на мої руки. Думаю, що бувші учениці обов'язково зложать жертви, а то і оподаткують себе місячними датками. Цього надіюся. А хто бажав би яких інформацій в тій справі, може звернутися до мене на адресу:

Анастасія Кочан,
105 Wilhelm court, Joliet, Ill.

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписана члениця 268 від У. Н. Союзу, складаю ширю подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі \$25, які стали мені великою помічю. Бажаю якнайкращого успіху У. Н. Союзіві. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Евгенія Мельник.

Я, нижче підписаний член 361 від У. Н. Союзу, складаю ширю подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі \$75, котра стала мені і моїй рідні великою помічю у часі моєї недути. Бажаю якнайкращого успіху У. Н. Союзіві. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Йосиф Катуська.

ЗВІТ КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО ФІНАНСОВОГО СЕКРЕТАРЯ-КАСІЄРА ВІД 1-го ЛИПНЯ ДО 31-го ГРУДНЯ 1935 Р.

П Р И Х О Д И:

З місячних вкладок	Процент від фондів	Процент від моргечів	Процент з банків	Сирітські часті	Відзнаки книги і ін.	Слати моргечів	Слати фондів	Слати позичок	Рент	Звороти	Заробок на фондах	Проц. від позичок	Перенос з резерви Мол. Деп.	Спродаж і заробок на прапєртах	Звороти стипендій	РАЗОМ
Липень	42,213.05	1,977.50	3,534.68	1,374.31	1,110.00	3,924.35		442.17				1,177.15	215,017.00			270,770.21
Серпень	43,771.20	579.61	3,277.63			138.13		17,521.00				1,654.02				67,172.34
Вересень	43,080.39	3,046.26	4,772.15			10,316.52		1,185.00				1,238.56				64,438.88
Жовтень	42,817.92	1,131.25	2,571.31			119,952.54	4,000.00	1,622.00				881.44	16,395.75			188,472.21
Листопад	42,920.63	2,719.37	2,607.10			18,128.32		3,159.90				1,055.60				70,980.92
Грудень	43,902.07	5,785.74	10,929.22	463.37		5,040.16	82,462.00	1,079.00	42,602.13	4,800.00	1,292.50	1,432.51	90,172.50	56,109.33	100.00	350,121.60
Разом	258,705.28	13,239.73	27,692.09	1,837.68	6,491.82	157,500.02	86,462.00	25,009.07	42,602.13	4,800.00	1,292.50	7,539.28	321,585.25	56,109.33	100.00	1,012,966.16

Р О З Х О Д И:

Фонд посмертний	Фонд адмінстр.	Фонд резервний	Фонд конвенц.	Фонд запомог.	Фонд народний	Фонд сирітський	Моргечі	Бонди	Позички	Реальність	РАЗОМ
Липень	223,874.46	5,894.36		1,785.00		1,170.35	23.49		8,448.00	1,474.58	242,670.24
Серпень	27,695.00	16,523.19		1,690.00		1,096.20	41,606.73		12,462.00	1,484.33	102,557.45
Вересень	9,273.35	5,715.92		1,450.00	50.00	1,213.70	4,070.11	10,300.00	11,110.00		43,183.88
Жовтень	34,282.13	16,890.32	47.78	1,520.00		3,188.69	53,619.04	61,200.00	6,673.00	118,067.88	297,485.94
Листопад	16,579.83	8,766.12		1,930.00		2,224.98	3,217.02		7,708.00	17,913.13	58,339.98
Грудень	110,341.45	32,169.63		1,899.20		1,914.59	38,316.61	77,498.24	11,633.00		273,772.72
Разом	422,046.22	85,959.54	47.78	10,274.20	50.00	10,808.51	142,553.00	148,998.24	58,034.00	138,939.92	1,018,011.41

ЗВІТ КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО ФІНАНСОВОГО СЕКРЕТАРЯ-КАСІЄРА. — ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ ЗА РІК 1935.

П Р И Х О Д И:

З місячних вкладок	Процент від фондів	Процент від моргечів	Процент з банків	Сирітські часті	Відзнаки книги і ін.	Слати моргечів	Слати фондів	Слати позичок	Рент	Звороти	Заробок на фондах	Проц. від позичок	Перенос з резерви Мол. Деп.	Спродаж і заробок на прапєртах	Звороти стипендій	РАЗОМ
1-ий ½ рік	248,771.06	18,266.73	23,202.19	1,611.32	1,350.00	24.24	95,169.21	289,177.75	3,622.65	1,249.97	290.00	8,235.22	434,381.23			1,131,569.99
2-ий ½ рік	258,705.26	15,239.73	27,692.09	1,837.68	6,491.82		157,500.02	86,462.00	42,602.13	4,800.00	1,292.50	7,539.28	321,585.25	56,109.33	100.00	1,012,966.16
Разом	507,476.32	33,506.46	50,894.28	3,449.00	7,841.82	24.24	252,669.23	375,639.75	28,631.72	43,652.10	5,090.00	15,774.50	755,966.48	56,109.33	100.00	2,144,527.15

Р О З Х О Д И:

Фонд посмертний	Фонд адмінстр.	Фонд резервний	Фонд конвенц.	Фонд запомог.	Фонд народний	Фонд сирітський	Моргечі	Бонди	Позички	Реальність	РАЗОМ	
1-ий ½ рік	141,453.39	56,853.35	359,945.48		9,240.72	4,615.02	10,191.60	78,666.76	210,242.50	72,117.00	86,150.54	1,029,478.86
2-ий ½ рік	422,046.22	85,959.54		47.78	10,274.20	50.00	10,808.51	142,553.00	148,998.24	58,034.00	138,939.92	1,018,011.41
Разом	563,499.61	142,812.89	359,945.48	47.78	19,514.92	4,665.02	21,000.11	221,519.76	359,240.74	130,151.00	225,090.46	2,047,487.77

БІЛАНС УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗА 6 МІСЯЦІВ 1935 Р.

Готівка з кінцем червня 1935 року остала	\$ 358,334.92
Прихід за 6 місяців	1,012,966.16
Разом	\$1,371,301.08
Розхід за 6 місяців	1,018,011.41
Готівка з кінцем грудня 1935 р. остаеть	\$353,289.67

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗА 1935 РІК.

Готівка з кінцем 1934 року остала	\$ 256,250.29
Прихід за 1935 рік	2,144,527.15
Разом	\$2,400,777.44
Розхід за 1935 рік	2,047,487.77
Готівка з кінцем грудня 1935 р. остаеть	\$353,289.67

Біланс Українського Народного Союзу.

Стан чинний:

Готівка	\$ 353,289.67
Моргеджі	1,259,514.84
Бонди	871,040.99
Реальності	679,847.24
Дім У. Н. Союзу	110,000.00
Позички членам	447,037.50
Разом	\$3,720,730.24

Стан довжний:

Фонд посмертний нових родів забезпечення	\$2,886,165.27
Фонд резервний	98,501.19
Фонд адміністративний	110,664.43
Фонд запомоговий	76,939.14
Фонд народний	5,703.61
Фонд конвенційний	27,702.76
Investment & Mortality Fluctuation Fund	224,964.00
Фонд посмертний старого роду забезпечення	84,655.83
Фонд сирітський	205,434.01
Разом	\$3,720,730.24

ЗВІТ З КОНТРОЛІ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. С. ВІД 1. ЛИПНЯ ДО 31. ГРУДНЯ 1935 Р.

П Р И Х О Д И

З місячних вкладок	Процент з банків	Процент від фондів	Процент від моргечів	Рент від реальності	Сплата фондів	Сплата моргечів	Заробок на фондах	РАЗОМ
Липень	2,399.90	135.00	513.75	588.52		2,244.75		5,881.92
Серпень	2,410.21		200.87	649.50		200.00		3,460.58
Вересень	2,368.56			973.20		217.50		3,559.26
Жовтень	2,346.91			255.15		112.25		2,714.31
Листопад	2,327.71	89.68	1,954.65	728.80	19,305.00	85.00		24,401.16
Грудень	2,370.07		106.25	686.85		50.00		7,308.83
Разом	14,223.36	224.68	2,775.52	3,882.02	19,305.00	2,909.50		47,326.16

Р О З Х О Д И

Виплати посм. запомог.	Платні пом. сил	Молодечий журнал	Праці друк. і т. п.	Актьор	Моргечі	Реальність	Видатки канцелярії	Перенос до УНС за діти	Бонди	Нагороди	Процент на морг. фонд.	РАЗОМ
Липень	400.00	212.00	475.00		500.00		25.00					1,612.00
Серпень	130.00	269.00	475.00				25.00			50.00		949.00
Вересень	320.00	216.00	475.00		1,000.00		25.00					2,036.00
Жовтень	344.00	216.00	475.00		15,931.68		25.00				351.83	17,343.51
Листопад	100.00	270.00	475.00	330.51			25.00		305.00			1,505.51
Грудень	263.00	216.00	475.00	321.85			25.00	6,860.00	24,750.00	821.50	49.48	33,781.53
Разом	1,557.00	1,399.00	2,850.00	652.36	500.00	16,931.68	150.00	6,860.00	25,055.00	871.50	401.31	57,227.85

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ У. Н. СОЮЗУ. — ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ ЗА РІК 1935-тий.

П Р И Х О Д И

З місячних вкладок	Процент з банків	Процент від фондів	Процент від моргечів	Рент від реальності	Сплата фондів	Сплата моргечів	Заробок на фондах	РАЗОМ
1-ий ½ рік	14,603.30	850.26	1,280.80	4,152.04	12,086.50	50,862.92	112.50	83,948.32
2-ий ½ рік	14,223.36	224.68	2,775.52	3,882.02	19,305.00	2,909.50		47,326.16
Разом	28,826.66	1,074.94	4,056.32	8,034.06	31,391.50	53,772.42	112.50	131,274.48

Р О З Х О Д И

Виплати посм. запомог.	Платні пом. сил	Молодечий журнал	Праці друк. і т. п.	Актьор	Моргечі	Реальність	Видатки канцелярії	Перенос до УНС за діти	Бонди	Нагороди	Процент на морг. фонд.	РАЗОМ
1-ий ½ рік	2,358.00	1,378.00	2,850.00	638.35	151.80	6,878.48	50,750.92	150.18	9,914.00			75,098.73
2-ий ½ рік	1,557.00	1,399.00	2,850.00	652.36	500.00	16,931.68	2,909.50	150.00	25,055.00	871.50	401.31	57,227.85
Разом	3,915.00	2,777.00	5,700.00	1,290.71	651.80	23,810.16	53,772.42	300.18	24,969.00	871.50	401.31	

Згідно з банковими книжечками і банковими виказами готівка знаходиться в банках, котрі подаємо в цьому звіті. Банк, зазначений зіркою, це банк заморожений.

Готівка У. Н. Союзу, старих і нових родів обезпечення, знаходиться в отсих банках:

Table with columns: Імя банку, Місцевість, Ч. кн., Конто, Назва Фонду, Сума, Разом. Lists various banks like Peoples Trust Co., Provident Inst. for Savings, etc.

Готівка Молодечого Департаменту У. Н. С. знаходиться в отсих банках:

Table with columns: Імя банку, Місцевість, Ч. кн., Конто, Назва Фонду, Сума, Разом. Lists banks like Elizabeth Trust Co., Harmonia Mutual Sav. Ass'n, etc.

Готівка Сиротинця-Захисту У. Н. С. знаходиться в отсих банках:

Table with columns: Імя банку, Місцевість, Ч. кн., Конто, Назва Фонду, Сума, Разом. Lists banks like Nat'l Newark & Essex Banking Co., U. S. Saving Bank of Newark, etc.

Фонд ім. С. Ядловського улькований:

Table with columns: Імя банку, Місцевість, Ч. кн., Конто, Назва Фонду, Сума, Разом. Lists Provident Inst. for Savings.

Головна Контрольна Комісія на своїм засіданні в лютому 1936 р. провирала все діловодство Головної Канцелярії У. Н. Союзу...

Діловодство виконних урядників провадиться зразково й в порядку. Контрольна Комісія також завважила значний зріст у метку Союзу...

ЗА ГОЛОВНУ КОНТРОЛЬНУ КОМІСІЮ У. Н. СОЮЗА:

О. Е. Малицький, предсідник; Д. Капітула, А. Пашук, члени.

боротися. Україна разом з Литвою, така боротьба, хоч вимагає великих жертв, але ранше чи пізніше, вона принесе належний орон, бо недалекий цей час, коли від Балтики по Чорне море стоятиме одна мотузя Українсько-Литовська Держава!

Опісля промовляв третій з черги литовець, п. Балайтис, голова литовсько-американських клубів. Він також, як два його земляки, представив польську завоюницько-авантюристичну політику супроти хвелево ослаблених народів. Трму український нарід і нарід литовський мусять іти спільно проти спільного ворога!

Панна Павліна Мигаль виголосила промову по англійськи, звернену до українсько-американської молоді. Вона звернула спеціальну увагу на те, що в українському визвольному рухові мусять брати участь всі наші верстви, деб вони не були. А завданням темерішньої української молоді повинна бути посядья й енергична праця для української справи.

Д-р С. Демидчук говорив по українськи, що не тільки Польща винна тому, що український нарід терпить. Ліга Націй покриває ці злочини, а чежже поляки взяли певні зобовязання супроти українців. Таксамо Ліга Націй фаворизує большевицьку Москву й впроваджує її на європейській теучен. Чехословаччина пішла слідом за большевиками й те пер арештує й виселює українську політичну еміграцію.

На кінець адв. М. Радик прочитав резолюції віча англійською мовою, які всі присутні прийняли повстанням з місць. Резолюції пересилається до Ліги Націй, до Вашингтону, до польського, японського, англійського, французького, італійського уряду.

Опісля п. Галичнин закрав віче та вивав присутніх до відсвівання українського національного гимну.

Віче ствердило, що американська Україна далі стоїть на сторожі Великої Державницької Ідеї Української Нації, та що наша еміграція є разом з Бандерою й Лебедем!

В. Д.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Наша коляда.

Час коляди це та хвиля, коли ми обовязково повинні подумати про край не тільки при Святій Вечері гарним споминем, але теж дати йому і матеріальну поміч. Про те подумали члени Українського Гоможанського Клубу і члени та уряд відділу 362 У. Н. Союзу. Думаю, що ми повинні радіти, що маємо такі хвилі в році, коли можемо відновити наші звязки з рідним краєм, коли можемо поглянути один одному в очі при коляді як брати братові, коли можемо зустрітись як члени одної родини. Ми повинні бути задоволені, що є ще між нами ті люди, "старої дати", що вже старі літами, а молоді духом. Бетільки таким способом вдержимо наше українське життя в гомаді. Тішимося, що завдяки нашому Клубови маємо віже гарно оправлені українські книжки в бібліотеці, спроваджені з книгарні "Свободи". Заходім до цієї бібліотеки і читаймо їх. За рік, як буде заікавлення українською книжкою, обцялі нам закупити нових українських книжок за \$100.

Колядували цього року: В. Кушнір, П. Рогоза, А. Крупа, П. Стадник і Л. Сидорський з Брістол. В Трентоні зібрано \$30.70, в Брістолі, Па., \$8.50. Разом \$39.20. На автомобіль і листування видано \$3.70. До Обеднання вислано \$35.50 з таким призначенням: \$17 на визвольну боротьбу, \$15 на Рідну Школу, а \$3.50 на сироти в Філадельфії.

Жертвували по \$2: П. Квас-

7 ДНІВ СТАРОГО КРАЮ ДО

Поспіши потягти туди від самого корабля започаткують вам приємну подорож до Старого Краю.

Або подорожувати популярними експресовими пароплавами.

COLUMBUS

HANSA ~ DEUTSCHLAND HAMBURG ~ NEW YORK

XI. OLYMPIAD BERLIN AUGUST 1-16

Знамениті заїзничі поїздки з Бремену й Гамбурга. Банкці інформації дасть кождий місцевий агент.

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD 57 BROADWAY, NEW YORK

ній, Р. Караім, о. Д. А. Сімков, до \$1: П. Стадник, М. Пала-жій, І. Олександрович, П. Рогоза, С. Канока, П. Осередчук, І. Сидорський, І. Питій, І. Івдків, М. Думанський, П. Гольгун, Д. Шумський, Марія Ліван, А. Кривий, Ю. Скоропад, Анна Терлецька, о. В. Білон і П. Кинда; по 50 ц.: І. Шига, М. Лесняк, Г. Білецький, Франя Ніколенко, Евдокія Гринько, Анна Курко, І. Серняк (25), В. Возловський (25), І. Мороско, П. Черкас, Г. Білецький, В. Великий, В. Кушнір, П. Лещук, П. Сабат, Маланія Праць, П. Єдлінський, Анна Гавришко, С. Каламан, Кароліна Паславська, М. Дідун, Анна Мандзюк, М. Александрович, І. Сабат, А. Крупа, О. Петришин, Олена Слабичка, П. Корсак (25), А. Володзевич (25).

Павло Стадник.

НОРТ-САЙД ПІТСБУРГ, ПА.

Коляда на Рідний Край.

На поклик Українського Народнього Комітету, що складається з усіх представників національних організацій при греко-кат. церкві св. Юрія в Норт Сайд, Пітсбург, Па., зголосило кілька охочих працівників на народній ниві, щоб перевести коляду на Рідний Край.

Заколядовано \$58. На темерішні тяжкі часи, серед безробіття, і ця сума значна. Вона яско свідчить, що любов до своєї безталанної нееньки України не згасла в серцях американських українців.

На зборах Українського Народнього Комітету в неділю, дня 26 січня б. р. розділено заколядовані гроші як слідує: \$23 на Рідну Школу і \$10 на визвольну боротьбу вислано через Обеднання, \$25 на Лемківський комітет.

Колядували: Йосиф Опалка, Михайло Федорів, Михайло Лейбик, Іван Цвік, Микола Струсь, Іван Кметик, Михайло Мошак, Теодор Сенько, Антій Мицько, Жертвували: по \$1: М. Федорів, о. В. Козоріз, П. Опалка, Д. Гарасим, В. Василько, Г. Феденко, Т. Тимків, І. Кметик, І. Цвік, К. Гавриляк, І. Гавриляк, М. Рудиниш, І. Процик, В. Курилич, С. Левицький, А. Потічний, А. Данило, П. Марцінковський, Андрий Данило, В. Оборишко, М. Сарахман, І. Кіч, І. Солонина, Г. Лазор, М. Тимочко, В. Стадник, П. Попадин, О. Бриндзяк, М. Наконечний, К. Добрянська, Т. Балик, П. Добрянський, В. Крещня, М. Боднар, І. Коберський, П. Гумилович, В. Станко, В. Мураза, П. Висоцький, М. Іванчик, М. Олійник, М. Баранський, І. Набережний; по 50 центів: Т. Сенько, М. Лей-

бик, Н. Струсь, М. Мошак, А. Онішко, Г. Процик, Т. Ковток, М. Корицький, М. Вуйко, О. Білик, О. Гнідєць, Т. Мідяка, Л. Цеканський, А. Вітрих, Т. Канирка, Г. Марусяк, А. Мицько, І. Орловський, І. Сторощко, М. Кудранич, Н. Вархолок, І. Мосур, Ю. Лефко, О. Пукач, І. Дмитрович, В. Проць, С. Дзюба; по 45 центів: Н. Дербіш; по 30 цнт.: С. Опалка; по 25 цнт.: Н. Козар, А. Пуляк, Г. Хитра.

За уряд Українського Народнього Комітету:

М. Лейбик, голова; П. Опалка, касієр; І. Цайк, секретар.

НА ПРОДАЖ ГАЗОЛІНОВА СТАЦІЯ

на 4 помпи, добрий бізнес, при добрій дорозі, великий стема. І аскер землі, новий дім на 6 кімнат і гараж. Бластик мусить продати з причини слабого здоров'я. Шлях 6,000. Готівкою половину. Також маю на продаж ріжні фарми і доми та штори на "контрах". Дайте знати, за якою ви шукаєте.

MICHAEL GELLNER, Ringoes, N. J.

V. STRASZYNSKI, M. PH.

ПЕРЕНІСЬ НА 608 Humboldt St. & Driggs Ave., BROOKLYN, N. Y.

(Можете брати собей 14th St. Carriage Line до Bedford Ave. and Driggs Ave. Station).

Спеціаліст від РЕВМАТИЗМУ, ПАРАЛІЖУ, ОТВЕРТИХ РАН І т. п. недуго. Старокурячий досвідчений лікар на услугах клієнтів шодня.

Tel. EVERGREEN 8-5968. Урядові години від 10-тої рано до 8-мої ввечір.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410. Урядові години: рано від 10 до 12, ввечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

ФАРМИ.

Як ви хочете купити ФАРМУ, малу чи велику, владітеся до мене, а будете задоволені. Маю на продаж фарми від одного акра до 200 пудів дуже дешевих. Я сам продаю фарму через 8 літ, тому знаю, яка фарма добра і яка земля уроджайна. Пишіть до мене на адресу:

GEORGE BLASCZYK, R. D. 1, Yardville, N. J.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимаєсь похоронами в БРОКЛІН, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel. Orchard 4-2565

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 787 PROSPECT AVENUE (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Ludlow 4-2568.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Велике протестаційне віче проти варшавського присуду.

В неділю, дня 23. лютого 1936 р., відбулося в Купер Юніон Гол в Нью Йорку протестаційне віче у звязку з несправедливим і жорстоким присудом над молодими українськими націоналістами у Варшаві. На віче прибуло коло дві й пів тисячі українських патріотів з Нью Йорку й околиць. Вічем провадив д. Дмитро Галичнин, голова протестаційного комітету, а секретарювали вибрані секретарі того комітету, пп. д-р С. Демидчук і м-р В. Душник.

Д. Галичнин як перший з промовців подав причини протестаційної акції, які нас, як українців змушують ставати в обороні переслідуваного українського народу на корінних наших землях. Він теж передовів жорстокий присуд та голоси поляків, які також осудили методи слідства, процесу й присуду! Революційно-націоналістичний рух під проводом ОУН є єдино-правильним шляхом, і тільки Бандера і товариші, а не Мудрий-Целевич, є справжніми провідниками й представниками українського народу.

Еміграція мусить брати живу участь в боротьбі за українську державність, бо до цього ми є зобовязані спільністю української крові й нації. Адв. Мих. Півзак говорив англійською мовою про ті злочини й нещастя, які спричинює Польща й її загарбницький імперіалізм українському народові. Доки на європейському сході не повстане українська держава на суцільно-етнографічних її межах, до цього часу не може бути мови про лад і порядок в європей-

ському, а навіть світовому житті.

М-р Вол. Душник у своїй промові, що виголосив українською мовою, представив докладно всі правни й процедурально-слідчі сторони варшавського процесу. У тому суді польська сторона, цебто прокуратура й суд станули на становищі несправедливості, але вони керувалися шовіністичними мотивами. Це увидалювалося в забороні української мови підсудним, в каранні підсудних темиціями, свідків високими грошевици карами та тюрмою. Навіть адвокатів суд не поминув, і пові проти них шалену нагірку, що обурювало навіть польські правничі кола. Далше промовець представив вірно всіх обвинувачених націоналістів, подав їх соціальний стан та докладну характеристику їх і поведення на салі розпав перед великою карою.

Потім говорив по англійськи о. І. Балькунас, литовський католицький священник. Він в прегарвій промові сказав, що у Варшаві не судили ані України ані Литви, бо там головним винуватцем була сама Польща, яка обікрала в поганій спосіб українські, литовські й білоруські землі. Він заявив, що намагання поляків, чи то на варшавському процесі чи в соймових деклараціях міністра Бека, представити литовську державу як авантюрицію, що бажает заколоту в світі — є суто неправдивими! Коли навіть українські політичні діячі знаходять слухе попертя чи симпатії в литовського народу, то це може вийти тільки на користь тому останньому, бо Литва як культурна й католицька держава не може не розуміти справедливих змагань українського народу! Литва й Україна були, і є будуть все приятелями, цього вимітає сучасність і так було в минувшині!

Л. Мишуга говорив по у-

країнськи про ідейно-моральну сторону варшавського процесу. Там стерлися між собою дві державницькі ідеї — два народи й дві моралі, мораль польська й мораль українська. Крім того, на цьому процесі станули проти себе два напрями в українському політичному житті: старий, що вірить в еволюційність української державності, й молодий, націоналістично-революційний, який з вірою в національні сили хоче збройним шляхом вибороти самостійність України. Польська мораль — це мораль Риму перед упадком. З двобою цих двох моралей українська державницька ідея і мораль

вийшли з варшавського процесу неоскверненими.

Після-того переведено збірку на українських політичних вязнів. Наступним промовцем був литвець сот. Юргела, адвокат з Брукліна, командант литовсько-американського легіону! Він говорив, що ніяка сила не спинить визвольних змагань українського народу, за яким стояла й стоятиме литовська нація! Бо українці не йдуть на чуже добро, вони не роблять так як польські завоювники, що використали конюнктурі й забрали безправно українські й литовські — білоруські землі. Проти таких злочинів мусить

УВАГА! КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА! В УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛ. ЦЕРКВІ СВ. ВМЧ. ДИМИТРІЯ 645 Рузвелт Евеню, Картерет, Н. Дж.

МІСІЯ

В СЕРЕДУ, ДНЯ 11-го БЕРЕЗНЯ, І БУДЕ ТРЕВАТИ ДО НЕДІЛІ, ДНЯ 15-го БЕРЕЗНЯ 1936 РОКУ.

Місієні проповіді буде виголосувати о. ЙОСИФ ФІЛІМА. Місієні богослуження і проповіді: для дітвори в год. 5-тій попол., для дорослих в год. 7:30 ввечір. Служби Божі в год. 6-тій і 9-тій рано. Закінчення в неділю. Просимо українців з Картерет і околиці до численної участі.

Advertisement for Stephen J. Jewisiak & Son Funeral Directors, 77 Morris St., Jersey City, N. J.